

LIITE 1

LAILLISUUSVALVONTAPYYNTÖ

**Luhangan kunnanhallitukselle
Luhangan kunnan kirjaamoon**

Asia

Laillisuusvalvontapyyntö koskien päiväkodin rakentamishankkeen päätöksentekomenettelyä ja valmistelua

Pyydän, että Luhangan kunnanhallitus arvioi päiväkodin rakentamishanketta koskevan päätöksenteon ja asian valmistelun lainmukaisuuden ennen hankkeen jatkotoimenpiteitä ja erityisesti ennen hankintasopimuksen allekirjoittamista.

Pyyntö koskee erityisesti seuraavia päätöksiä:

- Kunnanhallitus 27.1.2026 § 22
- Kunnanhallitus 2.2.2026 § 29
- Kunnanhallitus 9.2.2026 § 39
- Kunnanhallitus 17.3.2026 § 62

Kyse ei ole tässä vaiheessa hankkeen tarkoituksenmukaisuuden arvioinnista, vaan siitä, onko asian valmistelu ja ratkaiseminen tapahtunut perustuslain 21 §:n, hallintolain, kuntalain sekä hyvän hallinnon vaatimusten mukaisessa, esteettömässä ja riittävästi valmistellussa menettelyssä.

1. Esteellisyysmenettely ja asian käsittely useissa kokouksissa

Kunnanhallituksen pöytäkirjojen perusteella kunnanhallituksen puheenjohtaja on osallistunut päiväkotihanketta koskevan asian käsittelyyn kunnanhallituksen kokouksissa ainakin 27.1.2026, 2.2.2026 ja 9.2.2026. Vasta kunnanhallituksen 17.3.2026 kokouksessa hänen esteellisyytensä on pöytäkirjan mukaan tullut nimenomaisesti käsitellyksi ja todetuksi.

Menettelyn ongelmallisuutta korostaa se, että 17.3.2026 pöytäkirjan perusteella esteellisyysskysymystä on aluksi käsitelty tilanteessa, jossa puheenjohtaja itse on ollut läsnä asian käsittelyssä. Kokous on vasta myöhemmin todennut, ettei puheenjohtaja voi olla läsnä hänen omaa esteellisyyttään ratkaistaessa, minkä jälkeen esteellisyysskysymys on käsitelty uudelleen muuttuneessa kokoonpanossa.

Hallintolain 28 §:n mukaan esteellinen henkilö ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä. Säännöksen tarkoituksena on turvata asian puolueeton käsittely ja yleinen luottamus päätöksenteon objektiivisuuteen.

Pöytäkirjoista ilmenevä tapahtumakulku antaa perustellun aiheen epäillä, että esteellinen henkilö on voinut osallistua saman asian käsittelyyn useassa eri kokouksessa ennen esteellisyyden muodollista toteamista. Tällöin kyse ei ole vain yksittäisestä kokousmenettelyyn liittyvästä epäselvyydestä, vaan mahdollisesti koko asian käsittelyä koskevasta olennaisesta menettelyvirheestä.

Pelkkä esteellisyysden myöhempi toteaminen tai asian uudelleenkäsittely 17.3.2026 ei ilman selvää osoitusta käsittelyn täydellisestä eriyttämisestä ja vaikutusmahdollisuuksien poistamisesta välttämättä poista sitä oikeudellista ongelmaa, että asian käsittely on voinut jo aiemmissa vaiheissa tapahtua esteellisyysäännösten vastaisesti.

Kun esteellisyys on tullut muodollisesti todeksi vasta asian pitkälle edenneessä käsittelyvaiheessa, syntyy perusteltu epäily siitä, että asian käsittely on voinut olla esteellisyysäännösten vastainen jo ennen 17.3.2026 kokousta. Näin ollen syntyy vakava epäselvyys siitä, onko asia valmisteltu ja ratkaistu hallintolain edellyttämällä tavalla sekä onko päätöksenteon puolueettomuus ja lainmukaisuus toteutunut koko käsittelyketjussa.

Tämä asettaa kyseenalaiseksi koko päätöksentekoprosessin puolueettomuuden ja lainmukaisuuden.

2. Asian valmistelun riittävyys

Hallintolain lähtökohtana on asian riittävä ja asianmukainen valmistelu. Kuntalain mukaisessa kunnallisessa päätöksenteossa tämä korostuu erityisesti silloin, kun kyse on kunnalle taloudellisesti ja toiminnallisesti merkittävästä investoinnista.

Pöytäkirjojen perusteella päiväkotihankkeen valmistelu ja päätöksenteko ovat edenneet poikkeuksellisen tiukalla aikataululla. Asiakirjoista ilmenee muun muassa, että:

- lausuntoja pyydettiin hyvin lyhyessä ajassa,
- suunnitelmia muutettiin vielä käsittelyn aikana,
- kaikkia hankkeen käytännön toteutukseen liittyviä kysymyksiä ei ollut lopullisesti ratkaistu ennen kilpailutukseen etenemistä,
- ja lopullinen tarjousratkaisu tuotiin ratkaistavaksi hyvin lyhyellä perehtymisajalla.

Tämä antaa perustellun aiheen arvioida, onko kunnanhallituksella ollut käytettävissään kaikki olennaiset tiedot ennen hankkeen viemistä peruuttamattomiin sopimussitoumuksiin.

3. Tarve-, vaikutus- ja riskiperusteiden riittävyys

Kuntalain näkökulmasta kunnan investointipäätöksenteon tulee perustua sellaiseen valmisteluun, että toimielin kykenee arvioimaan ratkaisun vaikutukset kunnan talouteen, palvelurakenteeseen ja omaisuuden hallintaan.

Päiväkotihanke on kunnalle merkittävä investointi. Pöytäkirjoista ei kuitenkaan käy selvästi ilmi, että ennen ratkaisevaa etenemistä olisi ollut riittävästi arvioituna ainakin:

- hankkeen ajantasainen tarveperuste,
- vaihtoehtoisten tilaratkaisujen vertailu,
- vaikutukset kunnan kokonaiskiinteistöriskiin,
- vaikutukset käyttötalouteen,
- sekä vaikutukset muihin kunnan kiinteistöihin ja niiden käyttöön.

Tämä on olennainen osa sen arviointia, onko asia valmisteltu hallintolain ja kuntalain edellyttämällä tavalla.

4. Perustuslain 21 § ja hyvän hallinnon vaatimus

Perustuslain 21 § turvaa jokaiselle oikeuden asian asianmukaiseen ja viivytyksettömään käsittelyyn toimivaltaisessa viranomaisessa sekä hyvän hallinnon takeet.

Vaikka kyseessä on kunnallinen investointi- ja hankinta-asia, hyvän hallinnon vaatimukset koskevat myös tällaista päätöksentekoa. Päätöksenteon tulee olla:

- puolueetonta,
- asianmukaisesti valmisteltua,
- läpinäkyvää,
- ja oikeudellisesti kestävä.

Jos hankintasopimus allekirjoitetaan ennen kuin tässä pyynnössä yksilöidyt laillisuuskyseymykset on selvitetty, on olemassa ilmeinen riski siitä, että mahdollisesti virheellisessä menettelyssä syntynyt päätös johtaa kunnalle tosiasiallisesti peruuttamattomiin sitoumuksiin.

Pyyntö

Pyydän, että kunnanhallitus

1. **arvioi, onko päiväkotihankkeen käsittelyssä tapahtunut esteellisyssäännösten vastainen menettely**, erityisesti kunnanhallituksen kokouksissa 27.1.2026, 2.2.2026, 9.2.2026 ja 17.3.2026,
2. **selvittää, onko asian valmistelu ollut hallintolain, kuntalain ja hyvän hallinnon vaatimusten näkökulmasta riittävää** ennen kilpailutusta ja urakoitsijan valintaa, sekä
3. **pidättäytyy hankkeen peruuttamattomasta täytäntöönpanosta**, erityisesti hankintasopimuksen allekirjoittamisesta, kunnes asiassa esiin nousseet laillisuuskyseymykset on selvitetty.

Pyydän ilmoittamaan kirjallisesti, mihin toimenpiteisiin tämän laillisuusvalvontapyynnön vuoksi ryhdytään.

Pyydän kirjaamaan tämän asiakirjan asianmukaisesti kunnan asianhallintaan.

Luhanka 7.4.2026

Juhani Räsänen